

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC THỐNG KÊ HÌNH SỰ LIÊN NGÀNH

VKSND tỉnh Phú Thọ

Sau khi Thông tư liên tịch số 05/2018/TTLT-VKSNDTC- TANDTC-BCA-BQP ngày 12/11/2018 quy định phối hợp giữa các cơ quan trong thực hiện thống kê hình sự (Thông tư liên tịch số 05) ban hành bước đầu đã giúp cho các cơ quan tố tụng liên ngành thực hiện đảm bảo việc rà soát, đối chiếu số liệu về Thống kê tiếp nhận, giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, kiến nghị khởi tố; khởi tố, điều tra; truy tố; xét xử các vụ án hình sự; thi hành tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự.

Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện công tác thống kê hình sự liên ngành còn tồn tại nhiều bất cập, cụ thể:

- Việc khai thác, sử dụng số dữ liệu từ thống kê hình sự liên ngành: Dữ liệu từ thống kê hình sự liên ngành ít được các Cơ quan khai thác và sử dụng. Lý do:

+ Đối với việc sử dụng cho xây dựng các báo cáo sơ kết, tổng kết, báo cáo chuyên đề... của các cơ quan: Do hệ thống chỉ tiêu của từng cơ quan khác nhau, trong khi Phụ lục thống kê kèm theo Thông tư số 05 chỉ thể hiện các số liệu cơ bản, không có đầy đủ các tiêu chí để có thể sử dụng và khai thác.

+ Về thời điểm thống kê: Theo Điều 6 Thông tư liên tịch số 05 chỉ quy định mốc thời gian tính theo hàng tháng (từ ngày mùng 1 đến ngày cuối cùng của tháng), tuy nhiên khi đến kỳ báo cáo sơ kết, tổng kết không thống nhất về số liệu do thời điểm báo cáo giữa các cơ quan khác nhau: Cụ thể Tòa án kết thúc năm công tác là 30/9; Viện kiểm sát là 30/11; Cơ quan Điều tra kết thúc số liệu vào 15/11. Do vậy số liệu có độ chênh lệch nhất định và không hoàn toàn trùng khớp với thống kê hình sự liên ngành.

+ Đối với khai thác sử dụng số liệu cho báo cáo Hội đồng nhân dân, báo cáo Quốc Hội: Trong mỗi kỳ báo cáo, để đảm bảo số liệu thống nhất và chính xác, các cơ quan đều phải thực hiện thêm một bước đối chiếu, rà soát lại số liệu (do báo cáo Quốc hội, HĐND cũng không trùng với thời điểm sơ kết, tổng kết của các cơ quan và một số chỉ tiêu trong thống kê hình sự liên ngành cũng không đủ các dữ liệu để có thể xây dựng báo cáo Quốc hội, HĐND).

- Về phương pháp và cách thức thống kê hình sự liên ngành:

+ Việc đối chiếu, rà soát theo phương pháp tính thủ công nên mất nhiều thời gian và nhân lực để đối chiếu trong khi đó cơ sở vật chất chưa đảm bảo yêu cầu; việc gửi số liệu thống kê chủ yếu theo hình thức văn bản giấy và ký trực tiếp nên gây mất thời gian trong việc tiếp ký giữa ba cơ quan;

+ Hiện nay, Cơ quan điều tra đều tính số nguồn tin về tội phạm trong các trường hợp *Bắt người phạm tội quả tang, Giữ người trong trường hợp khẩn cấp, người phạm tội tự thú* thuộc tổng số nguồn tin về tội phạm. Tuy nhiên, Viện kiểm sát các cấp không tính số nguồn tin này thuộc tổng số nguồn tin về tội phạm do không ban hành Quyết định phân công KSV thực hành quyền tố, kiểm sát việc giải quyết nguồn tin về tội phạm.

- Nguồn nhân lực thực hiện công tác thống kê chưa đồng đều, bên cạnh đó chế độ công tác, đãi ngộ còn hạn chế, do vậy phần lớn chưa thực sự tâm huyết, muốn gắn bó với công tác thống kê...

Trên cơ sở đó, thay mặt Ban chỉ đạo thống kê hình sự liên ngành tỉnh Phú Thọ, VKSND tỉnh Phú Thọ đề xuất liên ngành Trung ương một số ý kiến sau:

Thứ nhất: Xác định trọng tâm và mục đích của Thống kê hình sự liên ngành là nhằm đáp ứng yêu cầu trong quản lý án hình sự (nói chung) của các cơ quan. Thông qua đó, minh bạch và công khai dữ liệu án, đáp ứng yêu cầu về cải cách tư pháp và thực hiện chuyên đổi số hiện nay. Vì vậy, cần thiết phải xây dựng phần mềm quản lý án và thống kê tích hợp dùng chung phục vụ công tác thống kê hình sự liên ngành cho các cơ quan tư pháp, vừa đảm bảo nhanh chóng, thuận tiện và kịp thời, chính xác, đầy đủ về số liệu thống kê đồng thời vừa giảm tải nguồn nhân lực cho các vị trí khác.

- *Thứ hai:* Cần quy định thống nhất thời điểm báo cáo thống kê hình sự liên ngành nói riêng và công tác thống kê nói chung theo thời điểm báo cáo Quốc hội nhằm đảm bảo thống nhất kỳ báo cáo giữa các cơ quan liên ngành.

- *Thứ ba:* Đề xuất liên ngành Trung ương cần có các giải pháp cụ thể như thường xuyên mở các lớp tập huấn, đào tạo, bồi dưỡng, hướng dẫn thực tế đồng thời quan tâm, hỗ trợ chế độ chính sách nhằm hỗ trợ cho đội ngũ cán bộ thực hiện.

- Về một số đề nghị sửa đổi, bổ sung về thống kê:

+ Cần có hướng dẫn để thống nhất nhận thức cách tính thống kê về “Nguồn tin tiếp nhận về tội phạm” đối với các trường hợp: Bắt người phạm tội quả tang, Giữ người trong trường hợp khẩn cấp, người phạm tội tự thú giữa Cơ quan điều tra và Viện kiểm sát để xác định đưa vào tính tỷ lệ giải quyết tố giác, tin báo về tội phạm, kiến nghị khởi tố.

+ Quy định về thời hạn lập báo cáo thống kê sau đó đối chiếu với các đơn vị liên quan tại Điều 9 Thông tư liên tịch số 05 quy định 02 làm việc đối với cấp huyện, 03 ngày làm việc đối với cấp tỉnh còn chưa phù hợp. Có kỳ báo cáo số lượng vụ án, vụ việc phát sinh nhiều, cần có thời gian tập hợp, thống kê và đối chiếu, nhất là trong trường hợp có một hoặc vài nội dung số liệu nào chưa trùng khớp giữa các đơn vị thống kê với nhau thì phải mất nhiều thời gian để kiểm tra, rà soát lại (Do trong biểu mẫu chỉ thống kê tổng số chứ không liệt kê danh sách nên khi kiểm tra lại việc chênh lệch số liệu cần nhiều thời gian). Đề xuất liên ngành Trung ương nghiên cứu tăng thời hạn lập, đối chiếu và gửi báo cáo thống kê tại Điều 9.